

Codex over het welzijn op het werk

Boek IX.- Collectieve bescherming en individuele uitrusting

Titel 2.- Persoonlijke beschermingsmiddelen

Gewijzigd bij: (1) koninklijk besluit van 14 mei 2019 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk, wat het periodiek gezondheidstoezicht betreft (B.S. 11.6.2019)

Omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 89/656/EEG van de Raad van 30 november 1989 betreffende de minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid voor het gebruik op het werk van persoonlijke beschermingsmiddelen door werknemers (derde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG)

Hoofdstuk I.- Algemene bepalingen

Afdeling 1.- Toepassingsgebied

Art. IX.2-1.- Deze titel is van toepassing op de PBM bedoeld in artikel I.1-4, 27°, met uitzondering van:

- a) gewone en uniforme werkkledij die niet specifiek bedoeld is om de veiligheid en de gezondheid van de werknemer te beschermen;
- b) PBM specifiek voor militairen, politieagenten en personeel van de ordediensten;
- c) PBM van wegvervoermiddelen;
- d) sportuitrusting;
- e) zelfverdedigings- of afschrikkingsmateriaal;
- f) draagbare apparaten voor het opsporen en het signaleren van risico's en belastingsfactoren.

Afdeling 2.- Algemene beginselen

Art. IX.2-2.- De werkgever is er, overeenkomstig de bepalingen van artikel 5 van de wet en de artikelen I.2-6 en I.2-7, toe gehouden de risico's inherent aan de arbeid op te sporen en de geëigende materiële maatregelen te treffen om hieraan te verhelpen.

Wanneer de risico's niet uitgeschakeld kunnen worden aan de bron of niet voldoende beperkt kunnen worden met maatregelen, methodes of procedés op het gebied van de arbeidsorganisatie of met collectieve technische beschermingsmiddelen, worden de PBM gebruikt.

Art. IX.2-3.- Onverminderd de toepassing van artikel I.2-14, tweede lid, worden de PBM door de werkgever ter beschikking gesteld zonder kosten voor de werknemers.

Afdeling 3.- Risicoanalyse

Art. IX.2-4.- De werkgever bepaalt welke gevaren aanleiding kunnen geven tot het gebruik van PBM.

Hiertoe kan hij het indicatief schema opgenomen in de bijlage IX.2-1 gebruiken.

Art. IX.2-5.- De werkgever bepaalt de omstandigheden waaronder een PBM gebruikt moet worden, inzonderheid wat betreft de duur van het dragen.

Deze omstandigheden worden bepaald in functie van de ernst van het risico, de frequentie van de blootstelling aan het risico en de kenmerken van de werkpost van iedere werknemer afzonderlijk, alsmede van de doeltreffendheid van het PBM.

Voor het bepalen van de omstandigheden waaronder een PBM moet worden gebruikt, vraagt de werkgever het advies van de preventieadviseur-arbeidsveiligheid, evenals dat van de preventieadviseur-arbeidsarts.

Art. IX.2-6.- In elk geval is de werkgever ertoe gehouden voor de activiteiten en arbeidsomstandigheden bepaald in bijlage IX.2-2, de PBM vermeld in die bijlage ter beschikking te stellen van de werknemers.

Art. IX.2-7.- De werkgever betreft het Comité bij de risicoanalyse, inzonderheid door voorafgaandelijk hierover zijn advies te vragen.

Afdeling 4.- Voorwaarden waaraan PBM moeten beantwoorden

Art. IX.2-8.- De werkgever mag uitsluitend PBM ter beschikking stellen van de werknemers die inzake ontwerp en constructie beantwoorden aan de bepalingen van de besluiten tot omzetting van de communautaire richtlijnen betreffende de fabricage van PBM.

Wanneer de werkgever PBM ter beschikking moet stellen van zijn werknemers, waarvan de aanvullingen of de accessoires niet onderworpen zijn aan een Europese richtlijn die betrekking heeft op hun ontwerp en hun constructie, zorgt hij ervoor dat deze aanvullingen of accessoires worden vervaardigd op basis van de meest geschikte erkende regels van goed vakmanschap.

De werkgever mag de PBM die in gebruik genomen zijn vóór 1 juli 1995 en die niet in overstemming zijn met de bepalingen van de besluiten tot omzetting van de communautaire richtlijnen betreffende de fabricage van PBM, verder ter beschikking stellen van de werknemers, indien ze voldoen aan de eisen omschreven in artikel IX.2-9.

Art. IX.2-9.- Ieder PBM moet in elk geval:

- 1° geschikt zijn voor de te voorkomen risico's, zonder zelf een verhoogd risico in te houden;
- 2° beantwoorden aan de heersende omstandigheden op de arbeidsplaats;
- 3° afgestemd zijn op de vereisten met betrekking tot de ergonomie, het comfort en de gezondheid van de werknemer;
- 4° na de nodige afstelling geschikt zijn voor de drager.

Indien de aanwezigheid van meerdere risico's het nodig maakt tegelijkertijd meerdere PBM te dragen, dan zijn deze op elkaar afgestemd en blijven zij doeltreffend voor de betrokken risico's.

Afdeling 5.- Keuze van PBM

Art. IX.2-10.- § 1. De werkgever maakt, alvorens een PBM te kiezen, een beoordeling van het PBM dat hij van plan is te gebruiken om na te gaan in hoeverre dit beantwoordt aan de in de artikelen IX.2-8 en IX.2-9 gestelde voorwaarden.

Bij deze beoordeling houdt de werkgever, in voorkomend geval, rekening met de personen die een handicap of een lichamelijk gebrek hebben, zodat bijvoorbeeld rekening gehouden wordt met de noodzaak om correctieglazen of orthopedische schoenen te dragen.

Deze beoordeling omvat:

- 1° een analyse van de risico's die niet met andere middelen kunnen worden voorkomen;
- 2° de omschrijving van de kenmerken die de PBM moeten bezitten om de onder 1° vermelde risico's te kunnen ondervangen, rekening houdend met eventuele risicobronnen die de PBM zelf kunnen vormen;
- 3° de evaluatie van de kenmerken van de PBM die beschikbaar zijn, in vergelijking met de in 2° vermelde kenmerken.

De in deze paragraaf bedoelde beoordeling wordt herzien telkens een wijziging optreedt in één van de onderdelen van deze beoordeling.

§ 2. Voor het opstellen van de in § 1 bedoelde beoordeling, vraagt de werkgever het advies van de preventieadviseur arbeidsveiligheid, evenals dat van de preventieadviseur-arbeidsarts.

§ 3. De verslagen en de elementen waarop deze beoordeling is gebaseerd, worden ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaren.

Art. IX.2-11.- De werkgever betreft het Comité bij de keuze van het PBM, inzonderheid door voorafgaandelijk zijn advies hierover te vragen.

Afdeling 6.- Aankoop van PBM

Art. IX.2-12.- Voor iedere aankoop van een PBM wordt een bestelbon gemaakt die vermeldt:

- 1° dat het PBM moet voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel IX.2-8, eerste lid;
- 2° dat de aanvullingen en accessoires bedoeld in artikel IX.2-8, tweede lid, moeten voldoen aan de meest geschikte erkende regels van goed vakmanschap, waarvan de referentie nader kan worden bepaald in de bestelbon;
- 3° dat het PBM moet voldoen aan de bijkomende vereisten, die niet noodzakelijk zijn opgelegd door bovenstaande bepalingen, maar die onontbeerlijk zijn om de doelstelling te bereiken vooropgesteld in artikel 5 van de wet en van de artikelen I.2-6 en I.2-7.

De preventieadviseur arbeidsveiligheid en de preventieadviseur-arbeidsarts nemen deel aan de voorbereiding van het opstellen van de bestelbon.

De bestelbon wordt “voor gezien” getekend door de preventieadviseur belast met de leiding van de interne dienst of, in voorkomend geval, van de afdeling van de interne dienst.

Art. IX.2-13.- § 1. Bovendien is de procedure bedoeld in § 2 en § 3 van toepassing op de PBM waarvoor de vereisten bedoeld in artikel IX.2-12, eerste lid, 2° en 3° worden voorgeschreven in de bestelbon.

§ 2. Bij de levering geeft de leverancier aan de klant een document waarin wordt verklaard dat de verplichtingen opgelegd door artikel IX.2-12, eerste lid, 2° en 3°, werden nageleefd.

§ 3. Vóór elke indienststelling is de werkgever in het bezit van een verslag dat de naleving vaststelt van de bepalingen bedoeld in § 2.

Het verslag wordt opgesteld door de preventieadviseur arbeidsveiligheid.

Het advies van de preventieadviseur-arbeidsarts wordt erbij gevoegd.

§ 4. De werkgever kan op eigen initiatief of moet op vraag van de werknemersvertegenwoordigers in het Comité, voorafgaand andere diensten of instellingen die gespecialiseerd zijn in of bijzonder bevoegd zijn voor dit domein, raadplegen.

Diensten of instellingen worden geacht gespecialiseerd of bevoegd te zijn wanneer ze door alle werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers in het Comité als dusdanig worden aanvaard.

Art. IX.2-14.- De procedure bedoeld in artikel IX.2-13 is, met uitzondering van de aspecten die betrekking hebben op de vereisten bedoeld in artikel IX.2-12, eerste lid, 2°, niet van toepassing in geval van een bestelling van een nieuw PBM dat gelijk is aan een PBM waarop de procedure bedoeld in artikel IX.2-13 reeds werd toegepast.

Art. IX.2-15.- De documenten bedoeld in deze afdeling worden meegedeeld aan het Comité.

Ze worden ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar.

Afdeling 7.- Gebruik van PBM

Art. IX.2-16.- De PBM mogen slechts worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd.

Art. IX.2-17.- De PBM worden gebruikt overeenkomstig de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Telkens een PBM ter beschikking wordt gesteld, waakt de werkgever erover dat de werknemers dit PBM daadwerkelijk en juist gebruiken, inzonderheid rekening houdend met de instructies bedoeld in artikel IX.2-23.

Art. IX.2-18.- In geen geval mogen de werknemers de bij deze titel voorgeschreven PBM met zich mee naar huis nemen.

Die beschermingsmiddelen moeten in de onderneming, dienst, inrichting of werf waar zij worden gebruikt, blijven of er na de werkdag teruggebracht worden.

De bepalingen van dit artikel zijn evenwel niet van toepassing op de werknemers die deel uitmaken van reizende ploegen of die tewerkgesteld zijn op plaatsen die ver gelegen zijn van de ondernemingen, diensten of inrichtingen waaraan zij verbonden zijn, en die daardoor niet regelmatig terugkomen op deze plaatsen na hun arbeidsdag, voor zover de arbeid die deze werknemers verrichten geen risico op besmetting of infectie met zich meebrengt.

Art. IX.2-19.- Een PBM is bestemd voor gebruik door één persoon.

Zij mogen niet achtereenvolgens door verschillende werknemers worden gebruikt, tenzij zij bij elke verandering van gebruiker met zorg gereinigd, ontstof, gedesinfecteerd of ontsmet worden indien zij besmet zouden kunnen zijn door radioactieve stoffen.

Art. IX.2-20.- De werkgever zorgt op zijn kosten voor het onderhouden, reinigen, ontsmetten, herstellen en het tijdig vervangen van de PBM, en dit met het oog op een goede werking ervan.

De PBM worden onderhouden, gereinigd, ontsmet en hersteld volgens de aanwijzingen bepaald in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Art. IX.2-21.- De werkgever neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een lid van de hiërarchische lijn of een andere werknemer die hiertoe een specifieke opdracht heeft gekregen en over de nodige opleiding beschikt, bij elk gebruik nagaat of het PBM nog steeds conform is aan de bepalingen van deze titel.

Hij zorgt ervoor dat de PBM na hun levensduur of na de vervaldatum verwijderd worden.

Art. IX.2-22.- De werknemers moeten gebruik maken van de PBM waarover zij krachtens deze codex moeten beschikken, en zich gedragen naar de instructies die hun in dit verband worden gegeven.

Afdeling 8.- Informatie en opleiding van de werknemers

Art. IX.2-23.- § 1. Onverminderd de bepalingen van artikel I.2-21, neemt de werkgever de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de werknemers over voldoende informatie en over instructies betreffende de op het werk aangewende PBM beschikken.

Deze informatie en instructies moeten schriftelijk opgesteld worden en voor de betrokken werknemers begrijpelijk zijn.

§ 2. De algemene informatienota bevat alle nuttige aanduidingen betreffende:

- 1° de diverse soorten PBM die in de onderneming of inrichting worden gebruikt of kunnen worden gebruikt;
- 2° de risico's waartegen de PBM de werknemer beschermen;
- 3° de omstandigheden waarin de PBM dienen te worden gebruikt zoals bepaald in artikel IX.2-5;
- 4° de voorzienbare abnormale situaties die zich kunnen voordoen;
- 5° de conclusies genomen op basis van ervaring bij het gebruik van PBM.

De aanduidingen bedoeld in het eerste lid, 1° stellen het Comité in staat deel te nemen aan de beoordeling bedoeld in artikel IX.2-10, § 1.

De instructienota opgesteld voor elk type PBM dat in de onderneming wordt gebruikt bevat de nodige aanduidingen betreffende:

- 1° de werking;
- 2° het gebruik;
- 3° het nazicht;
- 4° het onderhoud en de opslag;
- 5° de vervaldatum.

§ 3. De algemene informatienota en de instructienota's worden, zo nodig, aangevuld door de preventieadviseur arbeidsveiligheid en de preventieadviseur-arbeidsarts, elk wat hem betreft, rekening houdend met de eisen betreffende het welzijn op het werk.

Ze worden “voor gezien” getekend door de preventieadviseur belast met de leiding van de interne dienst of, in voorkomend geval, van de afdeling van de interne dienst.

Art. IX.2-24.- De werkgever zorgt voor een opleiding en organiseert, in voorkomend geval, een trainingscursus voor het gebruik van de PBM.

Hoofdstuk II.- Specifieke bepalingen betreffende de PBM tegen het vallen

Art. IX.2-25.- De PBM tegen het vallen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° alleen een harnasgordel mag worden gebruikt in een valbeveiligingssysteem;
- 2° de veiligheidsgordels en de zitgordels mogen uitsluitend worden gebruikt als positioneermiddel op de werkpost;
- 3° de harnasgordels moeten, gewoonlijk via een buigzame vanglijn met beperkte lengte, verbonden worden met hetzij een verankeringspunt, hetzij een bevestigingssysteem dat vastgehecht is aan één of meerdere verankeringspunten;
- 4° de verbinding tussen het bevestigingselement van het harnas en het verankeringspunt of het bevestigingssysteem moet zodanig zijn dat de valhoogte van de werknemer zo klein mogelijk is;
- 5° de minimale speling onder de gebruiker, ten opzichte van het opvangvlak of eender welke hindernis die van aard is een vallende persoon te verwonden, moet bepaald worden op basis van de gegevens vermeld in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant van de verschillende componenten van het gebruikte valbeveiligingssysteem;
- 6° het verankeringspunt moet voldoende stevig en stabiel zijn;
- 7° de veiligheidsgordels of harnassen, evenals de touwen en de singels zijn vervaardigd uit synthetische vezels. Het gebruik van dergelijke uitrusting is verboden in atmosferen waarvan de temperatuur 70 °C overschrijdt. De bepalingen van dit punt zijn niet van toepassing op de PBM die specifiek bestemd zijn om te worden gebruikt bij hogere temperaturen.

Art. IX.2-26.- § 1. Onverminderd de controle opgelegd door artikel IX.2-21 bij elk gebruik, zijn de PBM tegen het vallen onderworpen aan een onderzoek door een EDTC, erkend voor de controle van hefwerktuigen:

- 1° wanneer deze PBM blijvend bevestigd zijn: telkens de betrokken PBM de val van een persoon hebben gestuit;
- 2° wanneer deze PBM niet blijvend bevestigd zijn: ten minste om de twaalf maanden en telkens de betrokken PBM de val van een persoon hebben gestuit.

Deze onderzoeken worden uitgevoerd overeenkomstig de instructies inzake controle bepaald in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant van het PBM.

§ 2. De EDTC stelt een verslag op van zijn vaststellingen.

Dit verslag vermeldt inzonderheid dat elke uitrusting die geen voldoende veiligheidswaarborgen meer biedt buiten dienst moet worden gesteld.

§ 3. De werkgever houdt het in § 2 vermelde verslag ter beschikking van de met het toezicht belaste ambtenaar.

BIJLAGE IX. 2-2

Lijst van activiteiten en arbeidsomstandigheden waarvoor het ter beschikking stellen van PBM noodzakelijk is bedoeld in artikel IX.2-6

1. Beschermkledij:

- a) de in riolen, kuilen, kelders, welputten, regenputten, kuipen, vergaarbakken of andere soortgelijke plaatsen tewerkgestelde werknemers wanneer zij in contact komen met vochtige of doorweekte wanden;
- b) de buiten tewerkgestelde en aan regen of uitzonderlijke koude blootgestelde werknemers;
- c) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;
- d) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden waarbij de blootstelling aan chemische en biologische agentia, die een risico voor de gezondheid kunnen bieden, technisch niet kan vermeden worden;
- e) werknemers die aan kankerverwekkende en mutagene agentia kunnen blootgesteld worden:
 - tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventiemaatregelen, zoals voorzien in de artikelen VI.2-4, VI.2-5, VI.2-7 en VI.2-8;
 - tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken, waarvoor de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden, niettegenstaande de genomen organisatorische maatregelen of de collectieve preventiemaatregelen;
- f) werknemers tewerkgesteld aan het hanteren van hete massa's of werknemers die aanwezig zijn in de nabijheid daarvan of die werken in een warme omgeving (hitte van technologische oorsprong).

2. Beschermingshoofddekkel:

- a) werknemers die blootgesteld zijn aan uitwasemingen van stof van giftige, bijtende of prikkelende producten of aan de spatten van deze producten;
- b) werknemers tewerkgesteld aan het vervoer, op het hoofd of op de schouders, van vleeskwartieren, van afval of andere voor rotting vatbare producten voortkomend van het slachten van dieren, van balen niet ontsmette lompen of van dierlijke stoffen, zelfs droge, die besmettende kiemen kunnen inhouden (zakken met beenderen, horens, manen, ruwe wol, huiden, enz.);
- c) werknemers tewerkgesteld aan het vervoer, op het hoofd of op de schouders, van zakken of pakken met andere om het even welke producten of stoffen;
- d) werknemers tewerkgesteld in riolen, kuilen, kelders, welputten, regenputten, kuipen, vergaarbakken of andere soortgelijke plaatsen die bevuild zijn door ophopingen of afval van om het even welke stoffen of die door ongedierte geplaagd worden;
- e) de buiten tewerkgestelde en aan regen of uitzonderlijke temperaturen blootgestelde werknemers;

- f) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;
- g) werknemers die blootgesteld zijn aan vallende stenen, materiaal, brokstukken of allerlei vallende voorwerpen, zoals in steengroeven, de bouw-, montage- of slopingswerken, scheepswerven, ijzergieterijen, staalfabrieken, moeten een beschermingshelm dragen;
- h) werknemers waarvan het haar kan worden gegrepen door in beweging zijnde machineonderdelen of mechanische toestellen;
- i) werknemers die aan kankerverwekkende en mutagene agentia kunnen blootgesteld worden:
 - tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventiemaatregelen, zoals voorzien in de artikelen VI.2-4, VI.2-5, VI.2-7 en VI.2-8;
 - tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken, waarvoor de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden, niettegenstaande de genomen organisatorische maatregelen of de collectieve preventiemaatregelen;
- j) werknemers die het risico lopen zich te stoten tegen obstakels.

3. Beschermingsschort:

- a) werknemers die water, oplossingen, baden, deeg, oliën, vetten of andere vloeibare, vochtige, olieachtige of vette stoffen manipuleren, behandelen of gebruiken waardoor zij de voorkant van het lichaam kunnen nat maken of doorweken; werknemers die het risico lopen dat de voorkant van het lichaam wordt nat gemaakt of doorweekt door de projectie van voormelde stoffen;
- b) werknemers die gevaar lopen de voorkant van het lichaam te bevuilden door organische stoffen die kunnen rotten, zoals in de slachthuizen of slachterijen, broeiplaatsen, fabrieken van vlees- of visconserven, darmwasserijen en, over het algemeen, al de ondernemingen waar vlees, huiden, beenderen, horens en ander dierenafval worden bewerkt, behandeld of omgewerkt;
- c) werknemers die gevaar lopen de voorkant van het lichaam te bevuilden door voor verrotting vatbare of besmette stoffen of door vuilnis, zoals in de vilbeluiken, diensten voor lijk-schouwing, biologische laboratoria, diensten voor reiniging der wegen, huisvuilophaal-diensten, diensten voor het ruimen van beer- of gierputten en andere bedrijven of werken die soortgelijke risico's voor bevuilding bieden;
- d) werknemers die blootgesteld zijn aan kwetsende projecties, aan projecties van gloeiende stoffen, aan het hanteren van hete massa's;
- e) werknemers die aan kankerverwekkende en mutagene agentia kunnen blootgesteld worden:
 - tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventiemaatregelen, zoals voorzien in de artikelen VI.2-4, VI.2-5, VI.2-7 en VI.2-8;
 - tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken, waarvoor de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden,

niettegenstaande de genomen organisatorische maatregelen of de collectieve preventie-maatregelen;

- f) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden waarbij de blootstelling aan chemische en biologische agentia, die een risico voor de gezondheid kunnen bieden, technisch niet kan vermeden worden;
- g) werknemers tewerkgesteld aan de ontzanding van gietwerk of aan het afbijten van om het even welke voorwerpen door het bestralen met zand of met metaalkorrels of aan het gieten van gesmolten metaal;
- h) werknemers tewerkgesteld aan het uitbenen met messen.

4. Beschermingsschoeisel:

- a) werknemers tewerkgesteld in de riolen, kuilen, kelders, welputten, regenputten, kuipen, vergaarbakken, vijvers, waterlopen en alle andere soortgelijke plaatsen waar zich vloeistoffen of slijk bevinden;
- b) werknemers tewerkgesteld aan werken die aanleiding geven tot uitstorting of wegvloeiing van vloeistoffen en die door die vloeistoffen natte voeten kunnen krijgen, zoals in afwaskeukens en wasserijen;
- c) werknemers die hun voeten kunnen bevuild met giftige, bijtende of prikkelende stoffen;
- d) werknemers die, in de ondernemingen, bedrijven en werken zoals deze voorzien onder punt 3, littera a, b en c hierboven, gevaar lopen hun voeten te bevuild door organische stoffen die kunnen rotten of door vuilnis;
- e) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;
- f) werknemers die gewoonlijk tewerkgesteld zijn aan de behandeling van zware stukken waarvan de val van aard is de voeten te kwetsen, dragen schoenen met toppen versterkt die voldoende weerstand bieden;
- g) werknemers tewerkgesteld aan het slopen van gebouwen, aan de bekisting en de ontkisting van betonwerken, de ijzervlechters, de bouwsmeden, alsook de andere werknemers tewerkgesteld op bouwplaatsen en gewoonlijk blootgesteld aan voetwonden door uitstekende spijkers of puntige voorwerpen, dragen schoenen met versterkte zolen;
- h) werknemers die blootgesteld zijn aan het risico voor uitglijden.

5. Beschermingshandschoenen of -wanten:

- a) werknemers die gevaar lopen dat hun handen in contact komen met giftige, bijtende of prikkelende stoffen;
- b) werknemers wier handen gevaar lopen in contact te komen met besmette dieren of kren-gen, afval van dieren of voor de consumptie ongeschikte dierlijke stoffen, zoals in de vilbe-luiken en de biologische laboratoria;
- c) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het behandelen van de lijken en van de stukken of stoffen die ervan afkomstig zijn;

- d) werknemers die tewerkgesteld zijn aan de behandeling of aan het schiften van vuil linnen of vuile kledingsstukken, van lompen en van oude niet ontsmette klederen, van voor het gebruik ongeschikte beenderen of van vuilnis;
- e) werknemers tewerkgesteld in de riolen en andere instellingen voor de afvoer van vuil water of afvalstoffen, aan de reiniging met de hand van de goten of van de vertakkingen of aan andere bewerkingen waarbij de handen in contact komen met bovenbedoeld water of afvalstoffen;
- f) werknemers die tewerkgesteld worden aan elk ander werk waarbij de handen in contact komen met stoffen die besmettende kiemen kunnen inhouden;
- g) werknemers tewerkgesteld in koelkamers;
- h) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het las- of snijwerk van metalen met de elektrische lichtboog en alle bewerkingen waarbij lampen met elektrische lichtboog of andere bronnen van ultraviolette stralen worden gebruikt;
- i) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden waarbij de blootstelling aan chemische en biologische agentia, die een risico voor de gezondheid kunnen bieden, technisch niet kan vermeden worden;
- j) werknemers die aan kankerverwekkende en mutagene agentia kunnen blootgesteld worden:
 - tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventiemaatregelen, zoals voorzien in de artikelen VI.2-4, VI.2-5, VI.2-7 en VI.2-8;
 - tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken, waarvoor de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden, niettegenstaande de genomen organisatorische maatregelen of de collectieve preventiemaatregelen;
- k) werknemers tewerkgesteld aan het hanteren van hete massa's;
- l) werknemers die scherpe, snijdende, stekende, brandende of bijzonder ruwe voorwerpen of materialen moeten behandelen of werkzaamheden verrichten waarbij hun handen zijn blootgesteld aan kwetsende projecties of aan projecties van gloeiende stoffen;
- m) werknemers tewerkgesteld aan de ontzanding van gietwerk of aan het afbijten van om het even welke voorwerpen door het bestralen met zand of met metaalkorrels of aan het gieten van gesmolten metaal;
- n) werknemers tewerkgesteld aan het uitbenen met messen, dragen een drie- of vijfvingerige handschoen van gelaste metalen maliën of, op voorwaarde dat dezelfde mechanische weerstand gewaarborgd is, een dergelijke handschoen van een andere stof of een handschoen op enig andere wijze vervaardigd.

6. Beschermingsbril of aangezichtsscherm van geschikt type:

- a) werknemers wier ogen worden blootgesteld aan het contact met stoffen die een uitgesproken prikkelende werking uitoefenen op de ogen, zoals het stof van steenkoolpek en andere stofdeeltjes of dampen van bijtende stoffen;

- b) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het las- of snijwerk van metalen met de brander of met de elektrische lichtboog;
- c) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het onderzoek van intense lichtharden, zoals de binnenkant van ovens, of van stoffen die tot witte gloeihitte zijn gebracht, zoals staal en gesmolten glas;
- d) werknemers die tewerkgesteld zijn aan de bewerkingen waarbij infrarode stralen of stralingen die aanleiding geven tot een intense warmteverspreiding worden gebruikt;
- e) werknemers die tewerkgesteld zijn aan de bewerkingen waarbij lampen met elektrische lichtboog of andere bronnen van ultraviolette stralen worden gebruikt;
- f) werknemers die tewerkgesteld zijn aan het droog slijpen, het houwen met wegslingering van scherven, het bikken, het schoonhameren of aan andere bewerkingen die kunnen aanleiding geven tot het wegslingeren van kwetsende deeltjes, van weggesmolten metaal, van bijtende vloeistoffen, enz. die de ogen kunnen aantasten;
- g) werknemers die aan kankerverwekkende en mutagene agentia kunnen blootgesteld worden:
 - tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventiemaatregelen, zoals voorzien in de artikelen VI.2-4, VI.2-5, VI.2-7 en VI.2-8;
 - tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken, waarvoor de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden, niettegenstaande de genomen organisatorische maatregelen of de collectieve preventiemaatregelen;

7. Ademhalingstoestellen:

- a) werknemers die het risico lopen op een vergiftiging of een aandoening van de ademhalingsorganen door de inhalatie van stof, gassen, dampen, rook of nevel;
- b) werknemers die aan kankerverwekkende en mutagene agentia kunnen blootgesteld worden:
 - tijdens de werkzaamheden waarbij de blootstelling niet kan vermeden worden door preventiemaatregelen zoals voorzien in de artikelen VI.2-4, VI.2-5, VI.2-7 en VI.2-8;
 - tijdens werkzaamheden, zoals onderhoudswerken, afbraakwerken, vernieuwingswerken, verbouwingswerken waarvoor de blootstelling aan deze agentia kan voorzien worden, niettegenstaande de genomen organisatorische maatregelen of de collectieve preventiemaatregelen;
- c) de ademhalingstoestellen, die bestemd zijn voor de aan onderstaande verrichtingen tewerkgestelde werknemers, moeten uitsluitend onafhankelijke ademhalingsbeschermende toestellen zijn:
 - 1) verrichtingen op om het even welke plaats waar men door middel van aangepaste meetmiddelen niet heeft kunnen aantonen dat de lucht er meer dan 19 % zuurstof (vol/vol) inhoudt;
 - 2) verrichtingen waarbij moet binnengegaan of verbleven worden in de plaatsen bedoeld in artikel 53 van het ARAB of in verplaatsbare recipiënten, ondergrondse inkuipingen, re-

servoires en tanks bedoeld in boek III, titel 5 en waarvoor men door middel van aangepaste meetapparatuur niet heeft kunnen aantonen dat de genomen maatregelen het blootstellen van de werknemers aan gevaarlijke stoffen teruggebracht heeft tot een niveau waarbij het risico op een vergiftiging of een aandoening van de ademhalingsorganen zeer gering is, of wanneer niet kan vastgesteld worden dat de blootstelling op geen enkel ogenblik de grenswaarde zal overschrijden. Deze eisen betreffen de stoffen die deze plaatsen hebben ingehouden, evenals de stoffen die zouden kunnen ontstaan door de uitgevoerde werkzaamheden in deze plaatsen.

8. Beenbeschermingsmiddelen:

- a) werknemers van wie de benen zijn blootgesteld aan kwetsende projecties of aan projecties van gloeiende stoffen;
- b) werknemers tewerkgesteld aan de ontzanding van gietwerk of aan het afbijten van om het even welke voorwerpen, door het bestralen met zand of met metaalkorrels of aan het gieten van gesmolten metaal;
- c) werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden met behulp van een kettingzaag, zoals het snoeien en vellen van bomen.

9. Bescherming van de voorarm:

- a) werknemers tewerkgesteld aan het uitbenen met messen, dragen een manchete aangepast aan het risico die de voorarm van de pols tot de elleboog bedekt;
- b) werknemers van wie de voorarmen zijn blootgesteld aan kwetsende projecties of aan projecties van gloeiende stoffen.

10. Bescherming tegen het vallen:

Werknemers die blootgesteld zijn aan een val van een hoogte van meer dan 2 meter moeten PBM tegen vallen gebruiken wanneer de omstandigheden vermeld in artikel IX.2-2 het gebruik ervan verplichten.

11. Beschermingsmiddelen voor het gehoor:

De werknemers die blootgesteld worden aan lawaai beschikken over en gebruiken PBM voor het gehoor overeenkomstig de bepalingen van de artikelen V.2-19 en V.2-27.

12. Bescherming tegen trillingen:

Indien technische middelen ontoereikend zijn of onafdoend zijn om overdreven trillingen te vermijden, stelt de werkgever PBM ter beschikking van de werknemers.

13. Bescherming tegen radioactieve straling:

- in ondernemingen voor de bereiding en behandeling van natuurlijke of kunstmatige radioactieve stoffen of van alle producten die deze stoffen inhouden;
- in laboratoria voor proefnemingen of opsporingen en alle andere instellingen waar zich radioactieve stoffen bevinden;
- in ondernemingen voor het monteren van naalden, platen en andere toestellen die radioactieve stoffen inhouden;

- in ondernemingen voor lichtgevend schilderwerk op om het even welk voorwerp door middel van producten die radioactieve stoffen inhouden, moeten de werknemers de hierna volgende PBM, verstrekt door de werkgever, dragen:
 - 13.1. beschermkledij als zij werk verrichten waardoor zij in contact kunnen komen met radioactieve stoffen of met stof, gassen, dampen, rook, vloeistoffen, afval of om het even welke materie die deze stoffen bevatten.
 - 13.2. een beschermingshoofddekseel of een aangezichtsscherm van geschikt type, naargelang van het geval, indien zij blootgesteld zijn aan uitwasemingen van radioactieve stoffen, gassen, dampen of rook of aan spatten van vloeistoffen of andere stoffen die radioactieve bestanddelen inhouden.
 - 13.3. een beschermingsschort indien zij tewerkgesteld zijn:
 - aan werk waarbij door radioactieve stoffen aangetast water, oplossingen of andere vloeibare of vochtige stoffen worden behandeld of gebruikt;
 - aan het reinigen van lokalen waarin radioactieve stoffen of producten die deze stoffen inhouden worden ondergebracht, behandeld of gebruikt;
 - aan het reinigen van de toestellen, recipiënten of voorwerpen die in contact zijn geweest met bovengenoemde stoffen of producten, of met door deze stoffen of door deze producten besmette zaken.
 - 13.4. beschermingsschoeisel indien zij bewerkingen verrichten waardoor zij blootgesteld zijn aan het oplopen van natte voeten door vloeistoffen, afvalwater of andere om het even welke stoffen die radioactieve bestanddelen inhouden.
 - 13.5. beschermingshandschoenen of -wanten indien zij:
 - radioactieve stoffen of producten die deze stoffen inhouden moeten behandelen;
 - om het even welke bewerkingen verrichten waardoor zij de kans lopen dat de handen in contact komen met voorwerpen, vloeistoffen of andere door deze stoffen of producten besmette stoffen.
 - 13.6. een beschermingsbril of een aangezichtsscherm van geschikt type indien zij bewerkingen verrichten waardoor de ogen aan de uitwerking van de uitstralingen zijn blootgesteld en voor zover in zulk geval het gebruiken van deze beschermingsmiddelen werkelijk nuttig is (bijvoorbeeld voortbrenging van bètastralingen of van zeer zwakke straling).
 - 13.7. een ademhalingsstoestel indien zij radioactieve stoffen, gassen, dampen of rook moeten inademen.

14. Bescherming tegen uitwendige straling:

De werknemers die aan de uitwerking van röntgenstralen worden blootgesteld dragen beschermingsschorten en beschermingshandschoenen of -wanten:

- 14.1. in de studie-, opzoekings- of controlelaboratoria en om het even welke onderneming waar toestellen die röntgenstralen voortbrengen worden gebruikt;
- 14.2. bij bewerkingen voor medische, nijverheids- of handelsradioscopie of -radiografie;

14.3. bij het beproeven van röntgenbuizen.

15. Kleding met signaalfunctie:

Deze kleding wordt gedragen door:

- 15.1. werknemers tewerkgesteld aan werkzaamheden op en langs de openbare weg waarbij het verkeer tijdens de duur van de werkzaamheden niet wordt verboden; dit geldt onder meer voor herstellingswerken, het onderhoud van bermen, onderhoudswerken, reiniging, schilderwerken, het aanbrengen, het controleren en het onderhouden van nutsvoorzieningen zoals leidingen voor gassen, water, telecommunicatie, elektriciteit, laden en lossen van vrachtwagens, enz.;
- 15.2. werknemers belast met het ophalen van vuilnis langs de openbare weg;
- 15.3. werknemers van brandweerdiensten, eerste hulpdiensten, diensten voor dringende verzorging en pechbestrijdingsdiensten en dit zo de omstandigheden en/of het tijdstip van de dag zorgen voor een onvoldoende zichtbaarheid van deze werknemers;
- 15.4. werknemers die krachtens een andere reglementering signalisatiekleding moeten dragen.

16. Dermatologische producten:

Onverminderd de toepassing van de bepalingen van boek IX, titel 2, kunnen aan de werknemers bijkomend dermatologische producten worden ter beschikking gesteld.

1. Neuszalf kan bijkomend gebruikt worden door:

- a) werknemers die blootgesteld zijn aan inademing van alkalische chromaten of bichromaten of van chroomzuur en daardoor verzweringen of doorboringen van het neusbeschoot kunnen oplopen;
- b) werknemers die neusletsels van dezelfde aard zouden opgedaan hebben ten gevolge van de inademing van andere bijtende of prikkelende stoffen.

2. Dermatologische bereidingen bestemd voor de bescherming van de huid van blote lichaamsdelen kunnen bijkomend gebruikt worden door:

- a) werknemers die blootgesteld zijn aan de prikkelende inwerking van het stof van pek;
- b) werknemers die blootgesteld zijn aan uitwasemingen van stof of van dampen die een soortgelijke prikkelende inwerking op de huid uitoefenen.